1

มีข้อสังเกตง่าย ๆ ว่าบุคคลใดเข้าข่ายเป็นมือระเบิดฆ่าตัวตาย โดยส่วนใหญ่แล้วพวกเขามักแสดงอาการหลายอย่างที่ฟ้องถึงความวิตกกังวล เนื่องจากคนเหล่านี้มักลงมือก่อเหตุเป็นครั้งแรก

หน่วยต่อต้านข่าวกรองของอิสราเอลเขียนคู่มือสังเกตมือระเบิดฆ่าตัวตายเอาไว้ พวกเขาใช้การสังเกตร่วมกับกระบวนการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ก่อนจะสรุปออกมาเป็นลักษณะพฤติกรรมที่เข้าข่าย เมื่อ 20 ปีก่อนผมได้เรียนรู้เรื่องนี้จากนายทหารอิสราเอลยศร้อยเอกคนหนึ่ง เขามั่นใจในคู่มือของเขามาก เช่นเดียวกับผม ช่วงนั้นผมถูกส่งไปปฏิบัติภารกิจพิเศษร่วมกับเขานาน 3 สัปดาห์ เราสองคนแทบจะตัวติดกันตลอดเวลา ทั้งที่นครเยรูซาเลม เขตเวสต์แบงก์ในอิสราเอล เลบานอน ซีเรีย รวมถึงจอร์แดน ขณะอยู่บนรถบัส ในร้านค้าไปจนถึงบนทางเท้าที่พลุกพล่านจอแจ สายตาและสมองของผมทำงานไม่หยุดหย่อนระหว่างประเมินผู้คนรอบตัวตามข้อสังเกตในคู่มือ

ผ่านมา 20 ปีแล้วแต่ผมยังจำเนื้อหาในคู่มือที่ว่าได้ และยังคงคอยสอดส่องตลอดเวลาจนติดเป็นนิสัย เรื่องนี้บวกกับคาถาอีกบทที่ผมฝึกมาจากคนอีกกลุ่ม *มองให้เห็น ฟังให้ได้ยิน ยิ่งรู้ทันจะยิ่งมีชีวิตยืนยาว*

ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยเป็นผู้ชาย ข้อสังเกตจะมีทั้งหมดสิบสองข้อ แต่ถ้าเป็นผู้หญิงจะมีเพียงสิบเอ็ดข้อ ต่างกันแค่ข้อเดียวนั่นคือร่องรอยการโกนหนวดเครา ก่อนลงมือมือระเบิดฆ่าตัวตายเพศชายมักโกนหนวดเคราเพื่อให้ดูกลมกลืนไปกับคนรอบข้าง จึงสังเกตได้ว่าผิวครึ่งล่างของใบหน้าจะซีดกว่าส่วนอื่นเพราะไม่ได้ผ่านการโกนและโดนแดดมานาน

SAMPLE

ผมตัดข้อนี้ทิ้งเหลือแค่สิบเอ็ดข้อ

เพราะกำลังจับตามองผู้หญิงคนหนึ่ง

ขณะนี้เวลา 02.00 น. ผมกำลังโดยสารรถไฟใต้ดินสาย 6 เลกซิงตัน อเวนิว มุ่งหน้าไปทางตอนเหนือของนิวยอร์ก ผมขึ้นรถไฟที่ชานชาลาทิศใต้ของสถานีบลิคเกอร์สตรีต นอกจากผมในตู้โดยสารนี้มีผู้โดยสารเพียงห้าคน ถ้าคนแน่นจะแลดูคับแคบแออัด แต่เวลานี้กลับกว้างโล่งและดูวังเวงชอบกล แปลกที่แสงไฟในตู้โดยสารยามค่ำคืนทำให้รู้สึกร้อนและสว่างกว่าตอนกลางวัน ผมนั่งทางทิศเหนือของประตูสุดท้ายในท่าเหยียดขาบนที่นั่งสำหรับสองคน ส่วนผู้โดยสารห้าคนนั้นจับจองที่นั่งยาวโดยนั่งห่างกันอยู่ทางทิศใต้ของผม ทางซ้ายมือสามคน ทางขวาอีกสอง แต่ละคนมองไปยังตู้โดยสารโล่ง ๆ ด้วยสายตาว่างเปล่า

ครั้งหนึ่งผมเคยโดยสารรถไฟสายนี้เป็นระยะทางแปดสถานี จำได้ว่านั่งติดกับชายเพี้ยนคนหนึ่ง เราคุยกันเรื่องรถไฟที่เรานั่งด้วยความกระตือรือร้นเหมือนเวลาที่พวกผู้ชายพูดกันเรื่องกีฬาหรือเรื่องผู้หญิง ผมจึงรู้ว่านี่คือขบวนรถหมายเลข 7622 รุ่นอาร์ 142 เอ ทันสมัยสุดในระบบรถไฟใต้ดินนิวยอร์ก ผลิตโดยบริษัทคาวาซากิที่เมืองโกเบ ขนส่งจากญี่ปุ่นมาทางเรือ พอมาถึงอเมริกาก็ขนย้ายไปยังโรงเก็บที่ถนนสาย 207 แล้วนำขึ้นรถบรรทุกไปทดสอบที่ถนนสาย 180 สามารถใช้งานได้กว่า 300,000 กิโลเมตรสบาย ๆ โดยไม่ต้องดูแลเป็นพิเศษ เสียงตามสายซึ่งให้คำแนะนำเรื่องเส้นทางใช้เสียงผู้ชาย ส่วนเรื่องข้อมูลทั่วไปใช้เสียงผู้หญิง นั่นเป็นเพราะหัวหน้าฝ่ายการขนส่งเชื่อหลักจิตวิทยาที่ว่าการแยกเพศผู้ประกาศช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้โดยสารได้

ระบบรถไฟใต้ดินนิวยอร์กใช้ตู้โดยสารรุ่นอาร์ 142 เอถึงหกร้อยตู้ แต่ละตู้ยาวประมาณ 15 เมตรครึ่ง กว้างประมาณ 2 เมตรครึ่ง ผมได้รู้ว่าตู้โดยสารที่ผมนั่งวันนั้นและก็ตู้นี้มีที่นั่งไว้รองรับผู้โดยสาร 40 คน และมีพื้นที่ยืนอีก 148 คน ชายเพี้ยนคนนั้นรู้ข้อมูลครบถ้วนชัดเจน ที่นั่งทำจากพลาสติกแข็งสีฟ้า สีเดียวกับท้องฟ้ายามเย็นในฤดูร้อนหรือเครื่องแบบทหารอากาศอังกฤษ ผนังด้านในทำจากไฟเบอร์กลาสทนต่อการขีดเขียน

SAMPLE

บนผนังด้านบนทั้งสองฝั่งมีโปสเตอร์โฆษณาแปะยาวเป็นแถบ ไล่ตั้งแต่โปสเตอร์ของสถาบันสอนภาษา รายการโทรทัศน์ หลักสูตรปริญญาเรียนง่ายไปจนถึงงานเสริมรายได้สูง

มีประกาศของตำรวจรวมอยู่ด้วย *หากเห็นอะไรผิดสังเกต โปรดแจ้งเจ้าหน้าที่*

ผู้โดยสารที่อยู่ใกล้ผมที่สุดเป็นผู้หญิงลาติน เธอนั่งคนเดียวตรงกลางที่นั่งสำหรับแปดคน อยู่ฝั่งตรงข้ามผมเยื้องไปทางซ้ายและใกล้ประตูแรก อายุระหว่าง 30-50 ปี รูปร่างเล็ก เธอคล้องถุงซุปเปอร์มาร์เกตพะรุงพะรังไว้ที่ข้อมือข้างหนึ่ง ตามองไปข้างหน้าอย่างเลื่อนลอย ท่าทางร้อนและเหนื่อยล้า

ถัดไปเป็นผู้ชายนั่งคนเดียวบนที่นั่งยาวเหมือนหญิงลาติน แต่คนละฝั่งอยู่ไกลกว่าเธอราวเมตรกว่า หน้าตาบ่งบอกว่าน่าจะมาจากแถบคาบสมุทรบอลข่านหรือไม่ก็ทะเลดำ ผมสีเข้ม ผิวเหี่ยวย่น ท่าทางแข็งแรงแต่อ่อนล้าและดูสะลึมสะลือ คงเพราะเพิ่งเลิกงานบวกกับอากาศร้อน เขาวางเท้าราบกับพื้นขณะโน้มตัวไปข้างหน้าพร้อมกับวางศอกบนเข่า นั่งนิ่งปล่อยตัวไปตามแรงสั่นสะเทือนของรถไฟ อายุประมาณ 50 แต่แต่งตัวกระชากวัย เขาสวมกางเกงยีนส์ห้าส่วนหลวมโพรกกับเสื้อยืดเอ็นบีเอตัวโคร่งที่มีชื่อนักบาสเกตบอลคนหนึ่งซึ่งผมไม่รู้จัก

คนที่สามเป็นผู้หญิงผิวสี คงมาจากประเทศในทวีปแอฟริกาฝั่งตะวันตก เธอนั่งด้านซ้ายทางทิศใต้ของประตูตรงกลาง รายนี้ก็อิดโรยไร้ชีวิตชีวา ผิวสีเข้มเมื่อโดนแสงไฟเห็นเป็นสีเทาหยาบกร้าน ชุดผ้าบาติกสีฉูดฉาดเข้ากับผ้าโพกหัว

ผมเรียกตัวเองว่าพลเมืองของโลกโดยมีนิวยอร์กเป็นเมืองหลวง ถือว่าผมรู้จักเมืองนี้พอ ๆ กับที่คนอังกฤษรู้จักลอนดอนหรือคนฝรั่งเศสรู้จักปารีส แม้จะไม่คุ้นเคยกับธรรมเนียมปฏิบัติของที่นี่ แต่ผมก็เดาได้ว่าสามคนนี้ซึ่งโดยสารรถไฟกลางดึกจากทางใต้ของถนนบลิคเกอร์เป็นพนักงานทำความสะอาดอยู่ที่สำนักงานแถวซิตี้ฮอลล์ ไม่ก็ทำงานร้านอาหารในย่านไชน่าทาวน์หรือย่านลิตเติลอิตาลี พวกเขากำลังเดินทางกลับบ้านหลังเลิกงานกะกลางคืน อาจลงรถที่ย่านฮันต์สพอยต์ในบรองซ์ หรือเลยไปย่านเพลแฮม เบย์เพื่อนอนพักเอาแรงและไม่กี่ชั่วโมงต่อมาก็ต้องตื่นมาเผชิญกับวันอันยาวนานอีกครั้ง

SAMPLE

ผู้โดยสารคนที่สี่และห้าดูต่างออกไป

คนที่ห้าเป็นผู้ชายอายุพอ ๆ กับผม นั่งทำมุมสี่สิบห้าองศาบนที่นั่งสำหรับสองคนอยู่ที่ปลายตู้อีกด้านหนึ่งเยื้องกับผม เขาแต่งตัวสบาย ๆ ด้วยเสื้อโปโลกับกางเกงขายาวแต่ดูมีราคา ตาเพ่งไปข้างหน้าโดยเปลี่ยนจุดสนใจและจำกัดวงแคบตลอดเวลา คล้ายตื่นตัวเต็มที่และกำลังครุ่นคิด ทำให้ผมนึกถึงสายตาของนักเบสบอลที่ฉายแววระแวดระวังและคิดคำนวณอย่างเยือกเย็น

แต่คนที่สี่ต่างหากที่ผมสนใจเป็นพิเศษ

หากเห็นอะไรผิดสังเกต โปรดแจ้งเจ้าหน้าที่

เธอนั่งคนเดียวบนที่นั่งยาวทางด้านขวาของตู้ อยู่ตรงข้ามและกึ่งกลางระหว่างหญิงผิวสีกับชายที่สายตาเหมือนนักเบสบอล เธอเป็นคนขาววัย 40 รูปร่างหน้าตาธรรมดา ผมดำ ทรงผมเรียบร้อย แต่ดูผิดปกติเพราะใส่ชุดดำทั้งตัว ผมเห็นเธอค่อนข้างชัดเพราะชายที่อยู่ใกล้ผมที่สุดนั่งโน้มตัวไปข้างหน้าทำให้เกิดช่องกว้างระหว่างแผ่นหลังของเขากับผนังตู้โดยสาร ผมจึงเห็นเกือบทั้งตู้ยกเว้นบางส่วนที่มีราวหรือเสาสเตนเลสบังสายตา

ถึงไม่ได้เห็นชัดร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ก็ชัดพอที่ผมจะจับสังเกตลักษณะพฤติกรรมทั้งสิบเอ็ดข้อในตัวเธอได้ เหมือนเกมสล็อตที่สัญลักษณ์รูปเชอร์รี่เรียงตรงกันเป๊ะทั้งแถว

คู่มือของหน่วยต่อต้านข่าวกรองอิสราเอลชี้ชัดว่าตอนนี้มือระเบิดฆ่าตัวตายอยู่ตรงหน้าผมแล้ว

SAMPLE

2

ผมไล่ความคิดนั้นออกจากสมองทันที ไม่ใช่เพราะเชื้อชาติ หญิงผิวขาวก็ก่อเหตุไม่คาดฝันได้เหมือนกัน แต่เมื่อวิเคราะห์จากยุทธวิธีแล้วผมคิดว่าไม่น่าเป็นไปได้ ไม่เหมาะทั้งเวลาและสถานที่ รถไฟใต้ดินในนิวยอร์กเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ยอดเยี่ยมก็จริง ส่วนรถไฟขบวนนี้ก็เหมาะจะใช้ลงมือมากกว่าอีกหลาย ๆ สาย เพราะจอดที่สถานีสำคัญอย่างสถานีแกรนด์เซ็นทรัล

ช่วงเวลาแปดโมงเช้ากับหกโมงเย็นผู้โดยสารจะแน่นเต็มตู้ แต่ละตู้มีที่นั่ง 40 ที่และยืนได้อีก 148 คน แล้วไหนจะผู้คนที่ยืนรอแน่นชานชาลาอีก ถ้าลงมือจังหวะที่ประตูรถไฟเปิดตอนจอดเทียบสถานีย่อมเกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวง คนตายนับร้อย บาดเจ็บสาหัสอีกหลายร้อย เป็นผลลัพธ์ที่สร้างความตื่นตระหนกไปทั่ว โครงสร้างพื้นฐานเสียหายหนักและอาจถึงขั้นไฟไหม้ ศูนย์กลางการขนส่งมวลชนจะเป็นอัมพาตไปหลายวันหรือหลายสัปดาห์ ประชาชนอาจไม่มั่นใจในมาตรการรักษาความปลอดภัยอีกเลย ทั้งหมดนี้คือเป้าหมายที่ผู้ก่อการร้ายต้องการ

แต่ไม่ใช่เวลาตีสอง

ไม่ใช่ในตู้ที่มีผู้โดยสารเพียงหกคน ไม่ใช่ช่วงที่สถานีแกรนด์เซ็นทรัลมีเพียงเศษขยะและคนแก่ไร้บ้านสองสามคนบนม้านั่งแบบนี้

รถไฟจอดที่สถานีแอสเตอร์เพลซ ประตูเปิด ไม่มีคนขึ้นหรือลง ประตูปิดแล้วขบวนก็เคลื่อนต่อไป

รายการข้อสังเกตยังคงชัดเจนในสมอง

SAMPLE

ข้อแรกไม่ต้องคิดให้เสียเวลา *สวมเสื้อผ้าไม่เหมาะกับสภาพอากาศ* ปัจจุบันเข็มขัดระเบิดพัฒนาขึ้นจนทัดเทียมกับถุงมือเบสบอล ใช้ผ้าใบหนาขนาด 90 x 60 เซนติเมตร เมื่อพับตามยาวจะกลายเป็นช่องกระเป๋าลึก 30 เซนติเมตร รอบเอวมือระเบิด จากนั้นเย็บปลายด้านหลังติดกัน หากใช้ซิปหรือกระดุมมือระเบิดอาจเปลี่ยนใจได้ จึงต้องเย็บติดหลังแล้วใส่แท่งไดนาไมต์ลงไปในกระเป๋าโดยรอบจนเต็ม ยัดตะปูหรือลูกปรายในที่ว่าง ต่อสายไฟ เย็บตะเข็บบนเพิ่มสายสะพายไหล่หยาบ ๆ เพื่อช่วยรับน้ำหนัก แค่นี้ก็เรียบร้อย แต่ปัญหาคือเทอะทะ จำต้องปกปิดด้วยการสวมเสื้อผ้าเกินขนาดตัวอย่างเสื้อคลุมบุนวม ซึ่งไม่เหมาะกับสภาพอากาศในตะวันออกกลาง แต่เหมาะจะสวมใส่ในนิวยอร์กเป็นเวลาสามเดือนต่อปี

แต่ตอนนี้เป็นเดือนกันยายน อากาศร้อนพอ ๆ กับฤดูร้อน ยิ่งใต้ดินแบบนี้ยิ่งร้อนกว่าข้างบนประมาณสิบองศา ผมใส่เสื้อยืด แต่ผู้โดยสารคนที่สี่สวมแจ๊คเก็ตบุนวมสีดำขนาดใหญ่กว่าตัวยี่ห้อเดอะนอร์ทเฟส เสื้อพองเพราะยัดด้วยขนห่าน ผ้าลื่นเป็นมัน แถมรูดซิปขึ้นถึงคาง

หากเห็นอะไรผิดสังเกต โปรดแจ้งเจ้าหน้าที่

ข้อสอง *เดินเหมือนหุ่นยนต์* ข้อนี้สามารถสังเกตได้ชัดที่จุดตรวจ ตลาดที่คลาคล่ำด้วยผู้คน ด้านนอกโบสถ์ หรือนอกมัสยิด แต่จับสังเกตได้ยากกรณีที่ผู้ต้องสงสัยนั่งนิ่งในยวดยานขนส่งสาธารณะ เหตุที่มือระเบิดมักเดินเหมือนหุ่นยนต์ไม่ใช่เพราะความปีติยินดีที่กำลังจะได้พลีชีพเพื่อศรัทธา แต่เพราะคนพวกนี้ต้องแบกวัตถุหนักเกือบ 20 กิโลเอาไว้ และอีกเหตุผลคือโดนมอมยามือระเบิดฆ่าตัวตายมักไม่ฉลาดเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อเมายาเลยยิ่งถูกโน้มน้าวได้ง่าย พวกนี้จะยัดฝิ่นดิบไว้ในกระพุ้งแก้ม ที่เรารู้เพราะเมื่อจุดชนวนระเบิดจะกระจายออกจากรอบเอวเป็นวงกลมเหมือนโดนัท คลื่นความดันจะดันศีรษะขึ้นด้านบนจนขาดออกจากไหล่ ศีรษะมนุษย์ไม่ได้ถูกยึดไว้อย่างแน่นหนา มันแค่ตั้งอยู่บนไหล่ด้วยแรงโน้มถ่วงของโลกและยึดโยงกับผิวหนัง กล้ามเนื้อ และเส้นเอ็น แต่การยึดโยงทางชีวภาพก็ไม่แข็งแรงพอจะต้านแรงระเบิดอันรุนแรง กุนซือชาวอิสราเอลของผมแนะนำว่า วิธีง่าย ๆ ที่จะรู้ว่าเหตุระเบิดกลางแจ้งเกิดจากมือระเบิดฆ่าตัวตายไม่ใช่คาร์บอมบ์หรือวัตถุระเบิดที่จุดชนวนด้วยวิธีอื่น คือ

SAMPLE

ต้องค้นหาศีรษะมนุษย์ในรัศมี 25-30 เมตร แล้วจะประหลาดใจเมื่อพบว่ามันอยู่ในสภาพที่แทบไม่ได้รับความเสียหาย แม้กระทั่งฝิ่นก็ยังอยู่ที่เดิม

รถไฟจอดที่สถานียูเนียนสแควร์ ไม่มีคนขึ้นหรือลง อากาศร้อนทะลักเข้ามาปะทะกับความเย็นจากระบบปรับอากาศภายในตู้ จากนั้นประตูปิดลง รถเคลื่อนขบวนต่อ

ข้อสามถึงหกจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เช่น ตื่นตัว กระวน-กระวาย เหงื่อออก กล้ามเนื้อกระตุก แม้ในความเห็นของผม การที่เหงื่อออกน่าจะเป็นผลจากร่างกายรับความร้อนมากเกินไปพอ ๆ กับอาการหวั่นวิตกเพราะสวมใส่เสื้อผ้าหนาเตอะผิดที่ผิดเวลา รวมถึงไดนาไมต์ที่พ่วงอยู่รอบตัว ไดนาไมต์เป็นเยื่อไม้ชุ่มไนโตรกลีเซอรีนอัดเป็นแท่ง เยื่อไม้เป็นฉนวนความร้อนชั้นดี เหงื่อออกจึงเป็นเรื่องธรรมดา แต่ลักษณะชี้ชัดมาจากอาการตื่นตัว กล้ามเนื้อกระตุก และกระวนกระวายเป็นหลัก

คนพวกนี้อยู่ในช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิตจึงเกิดกังวล กลัวความเจ็บปวด หนำซ้ำยาเสพติดยังกระตุ้นให้สับสน จะเชื่อหรือไม่เชื่อ หรือเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่งดี สวรรค์มีจริงหรือเปล่า ธารน้ำนม น้ำผึ้ง ทุ่งหญ้าเขียวชอุ่ม และหญิงบริสุทธิ์ล่ะมีจริงไหม พวกเขาถูกผลักดันโดยอุดมการณ์หรือความคาดหวังของเพื่อนฝูงและครอบครัว รู้ตัวอีกทีก็ถลำลึกเกินถอนตัว การหารือในที่ประชุมลับโดยไม่หวาดหวั่นภยันตรายใด ๆ กับการลงมือทำมันคนละเรื่อง ด้วยเหตุนี้อาการตื่นกลัวที่พยายามข่มไว้จึงปรากฏให้เห็นไล่ไปทีละข้อ

ผู้โดยสารคนที่สี่มีลักษณะตรงตามข้อสังเกตมือระเบิดฆ่าตัวตายทุกประการ เธอเหมือนคนที่กำลังเดินหน้าสู่ความตาย เช่นเดียวกับรถไฟขบวนนี้ที่กำลังมุ่งไปยังปลายทาง

ข้อเจ็ด *การหายใจ*

เธอหอบขณะพยายามควบคุมการหายใจ เข้า-ออก เข้า-ออก คล้ายเป็นเทคนิคเอาชนะความเจ็บปวดขณะคลอดบุตร นี่อาจเป็นผลจากความตกใจกลัวสุดขีด หรือทำเพื่อยับยั้งไม่ให้ตัวเองกรีดร้องออกมาด้วยความสิ้นหวังระคนหวาดกลัว

เข้า-ออก เข้า-ออก

SAMPLE

ข้อแปด *มือระเบิดที่กำลังจะลงมือมักจ้องเขม็งไปข้างหน้า* เทปบันทึกภาพและประจักษ์พยานที่รอดชีวิตให้การไปในทิศทางเดียวกัน แม้จะไม่มีใครรู้เหตุผลที่แน่ชัดก็ตาม แต่ที่พวกเขาทำแบบนั้นอาจเพราะเริ่มไม่มั่นใจในภารกิจ เมื่อความกลัวเข้ามาแทรกแซงก็เลยคิดเหมือนสุนัขและเด็ก *ถ้าเราไม่เห็นใครก็ไม่มีใครเห็นเรา* คนพวกนี้ไม่มองใครเพราะกลัวใจอ่อน ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีอันน้อยนิดในนาทีสุดท้ายอาจทำให้ไม่กล้ามองเพื่อนมนุษย์ที่ตัวเองกำลังจะคร่าชีวิต

ผู้โดยสารคนที่สี่กำลังจ้องหน้าต่างฝั่งตรงข้ามจนกระจกแทบไหม้เป็นรู

ลักษณะอาการของเธอตรงกับข้อสังเกตที่หนึ่งถึงแปด ผมเริ่มขยับโดยโน้มตัวไปข้างหน้า

แล้วหยุดก่อนจะบอกตัวเองว่าไร้สาระ นี่ไม่ใช่เวลาที่เหมาะกับการลงมือก่อเหตุ

แต่สุดท้ายก็มองเธออีกครั้ง แล้วต้องขยับตัวอีกหนเพราะเห็นพฤติกรรมข้อที่เหลือ ซึ่งเป็นสามข้อที่สำคัญที่สุด

SAMPLE

3

ข้อสังเกตที่เก้า *สวดมนต์* เป็นที่รู้กันว่ามือระเบิดฆ่าตัวตายในปัจจุบันเป็นผลจากอิทธิพลของศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาอิสลามซึ่งควบคุมวิถีชีวิตสร้างแรงบันดาลใจ หรือเป็นแรงผลักดัน พวกเขาเคยชินกับการสวดมนต์ในที่สาธารณะ ผู้รอดชีวิตจากเหตุระเบิดหลายรายให้การว่าเห็นมือระเบิดฆ่าตัวตายสวดมนต์อย่างต่อเนื่อง บางทีเบาจนแทบไม่ได้ยินเสียงแต่เห็นได้จากการขยับริมฝีปาก

ผู้โดยสารคนที่สี่กำลังทำแบบนั้น เธอขยับริมฝีปากเกือบทุก 20 วินาที เป็นไปได้ว่ากำลังแนะนำตัวต่อพระเจ้าซึ่งหวังจะได้พบในโลกหน้า หรือพยายามเรียกความมั่นใจให้ตัวเองเชื่อว่าพระเจ้าและโลกหน้ามีจริง

รถไฟจอดที่สถานีถนนสาย 23 ประตูทุกบานเปิดแต่ไม่มีคนขึ้นหรือลง ผมเห็นป้ายทางออกสีแดงเหนือชานชาลา *ทางออกทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปยังถนนสาย 22 และถนนพาร์ก อเวนิว* และ*ทางออกทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปยังถนนสาย 23 และถนนพาร์ก อเวนิว*

ผมนั่งที่เดิม ประตูทุกบานปิด รถเคลื่อนขบวนต่อไป

ข้อสิบ *ถือกระเป๋าใบใหญ่*

ไดนาไมต์เป็นวัตถุระเบิดที่คงรูปได้นานตราบใดที่ยังใหม่อยู่ มันจะไม่ระเบิดหากไม่มีใครจุดด้วยเชื้อปะทุระเบิด ต่อเชื้อปะทุเข้ากับสายชนวนไปยังตัวจ่ายไฟและสวิตช์ ในหนังคาวบอยเรามักเห็นอุปกรณ์ทั้งสองอย่างอยู่ด้วยกัน เวลาจุดชนวนใช้วิธีกดเพื่อเชื่อมวงจรไฟฟ้า คล้ายโทรศัพท์สนามซึ่งไม่สะดวกต่อการพกพา จึงต้องใช้แบตเตอรี่ต่อด้วยสายไฟสั้น ๆ ไปยังสวิตช์เพื่อจุดชนวน

SAMPLE

แบตเตอรี่ขนาดเอเอซึ่งให้พลังไฟฟ้าอ่อนเพียงหนึ่งโวลต์ครึ่งไม่เพียงพอ ใช้แบตเตอรี่เก้าโวลต์จะชัวร์กว่า ดีที่สุดคือแบตเตอรี่ขนาดเท่ากระป๋องซุปที่ใช้กับไฟฉายขนาดใหญ่ แต่ก็หนักและใหญ่เกินจะยัดใส่ในกระเป๋าเสื้อหรือกางเกง มือระเบิดจึงต้องหิ้วกระเป๋าถือใบใหญ่ โดยจะซุกแบตเตอรี่ไว้ในกระเป๋าแล้วต่อสายออกมาเชื่อมเข้ากับสวิตช์ใต้ชายเสื้อผ้าซึ่งใหญ่กว่าตัว

ผู้ต้องสงสัยหิ้วกระเป๋าผ้าใบหนาสีดำแบบเดียวกับพนักงานส่งเอกสารซึ่งพบเห็นได้ทั่วไปในเมือง เธอวางกระเป๋าบนตัก สายกระเป๋าสะพายเฉียงกลางลำตัว ผ้าใบแข็งนูนและแอ่นคล้ายบรรจุของหนักหนึ่งชิ้นไว้ภายใน

รถไฟจอดที่สถานีถนนสาย 28 ประตูเปิด ไม่มีผู้โดยสารขึ้นหรือลง ประตูปิดและขบวนก็เคลื่อนต่อไป

ข้อสิบเอ็ด *ซุกมือในกระเป๋า*

แต่เดิมมีข้อสังเกตทั้งหมดสิบข้อ ภายหลังมีเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งข้อเพราะหลายอย่างเปลี่ยนไป เมื่อผู้ก่อการร้ายพัฒนาเราก็ต้องพัฒนาเหมือนกัน กองกำลังความมั่นคงแห่งอิสราเอลและเจ้าหน้าที่รัฐผู้กล้าหาญบางคนจำต้องพัฒนาเทคนิคใหม่เพื่อรับมือกับผู้ต้องสงสัย ในกรณีที่มั่นใจว่าใช่แน่ ๆ ก็เปล่าประโยชน์ที่จะวิ่งหนี ต่อให้วิ่งเร็วเพียงใดก็ไม่มีทางเร็วกว่าสะเก็ดระเบิด ดังนั้นให้ตรงเข้ารวบตัวผู้ต้องสงสัยด้วยวิธีรัดแขนให้แน่นโดยหนีบแขนแนบติดข้างตัวเพื่อไม่ให้มีโอกาสกดปุ่มจุดระเบิด เทคนิคที่ว่านี้ช่วยชีวิตผู้บริสุทธิ์ไว้ได้มากมาย แต่พวกมือระเบิดฆ่าตัวตายก็เรียนรู้และปรับปรุงเทคนิคเช่นกัน ระยะหลังพวกนี้ได้รับการฝึกให้วางนิ้วหัวแม่มือบนปุ่มจุดระเบิดตลอดเวลา เทคนิคป้องกันจึงใช้ไม่ได้ผล ปุ่มที่ว่านี้อยู่ในกระเป๋าถือต่อกับแบตเตอรี่ นี่จึงเป็นที่มาของข้อสังเกตข้อที่สิบเอ็ด *ซุกมือในกระเป๋า*

ผู้โดยสารคนที่สี่ซุกมือทั้งสองข้างในกระเป๋าถือ ฝากระเป๋าปิด ปรากฏรอยย่นระหว่างข้อมือสองข้าง

รถไฟจอดที่สถานีถนนสาย 33 ประตูเปิด ไม่มีใครลง บนชานชาลามีผู้หญิงคนเดียว เธอลังเลอยู่ชั่วอึดใจก่อนก้าวเข้าตู้โดยสารถัดไป เธอเลือกนั่งท้ายตู้ซึ่งไม่ห่างจากผม ผมอยากโบกมือไล่ให้เธอย้ายไปนั่งห่าง ๆ แต่ก็ไม่ได้ทำ

SAMPLE

เธอไม่หันมาสบตาและไม่สนใจใคร ผู้คนในนิวยอร์กก็แบบนี้แหละ ไม่มีใครเชื่อคนที่ทำท่าทางแปลก ๆ บนรถไฟใต้ดินเวลาดึกดื่นแบบนี้กันหรอก

ประตูทุกบานเปิดนานกว่าปกติ อึดใจหนึ่งผมคิดจะไล่ทุกคนออกไปจากตู้โดยสาร แต่ไม่ทำเพราะมันดูตลกและแปลก พวกเขาอาจไม่เข้าใจเพราะอุปสรรคทางภาษา ผมไม่มั่นใจว่าระเบิดในภาษาสเปนเรียกว่าอะไร อาจจะ *บอมบา* แต่ไม่ค่อยแน่ใจว่ามันแปลว่าระเบิดหรือหลอดไฟกันแน่ ขืนโวยวายเกี่ยวกับหลอดไฟ นอกจากจะช่วยใครไม่ได้แล้วคงถูกมองว่าสติไม่ดี

ไม่ใช่ *บอมบิยา*ต่างหากที่แปลว่าหลอดไฟ

คิดว่านะ

แต่ที่แน่ ๆ ผมไม่รู้ภาษาแถบคาบสมุทรบอลข่าน ไม่รู้ภาษาพื้นเมืองของประเทศแถบแอฟริกาตะวันตก แต่หญิงผิวสีคนนี้อาจพูดฝรั่งเศสได้ ชาวแอฟริกาฝั่งตะวันตกบางคนสามารถสื่อสารด้วยภาษาฝรั่งเศสได้ *อูน บอม ลา ฟาม ลา บาส อา อูน บอม ซู ซง มองโต* พอเธอรู้ว่าผู้โดยสารคนที่สี่ซ่อนระเบิดไว้ใต้เสื้อกันหนาว เธอก็จะยอมตามเราลงจากรถ

ถ้าเธอตื่นหรือลืมตาทันเวลา

แต่สุดท้ายผมก็ไม่ได้ทำอะไร

ประตูรถปิด

รถไฟเคลื่อนออกจากสถานี

ผมจ้องผู้ต้องสงสัย นึกภาพนิ้วหัวแม่มือซีดเซียวบนปุ่มจุดชนวนซึ่งอาจซื้อมาจากร้านเรดิโอแช็ก มันไม่ใช่ของผิดกฎหมายและหาซื้อได้ทั่วไป ราคาประมาณ 1.5 ดอลลาร์ พันสายไฟสีแดงและดำเข้าด้วยกัน จากนั้นพันด้วยเทปกาว สายเครื่องจุดระเบิดเส้นหนาอยู่นอกกระเป๋าโดยซ่อนไว้ในเสื้อคลุม เชื่อมต่อกับเชื้อปะทุระเบิดราวสิบสองถึงยี่สิบชิ้น กระแสไฟในวงจรไฟฟ้าเคลื่อนที่ได้เร็วเกือบเท่าแสง พลังทำลายล้างของไดนาไมต์รุนแรงเหลือเชื่อ ยิ่งในสภาพแวดล้อมปิดอย่างในตู้รถไฟใต้ดินแบบนี้ แค่คลื่นกระแทกอย่างเดียวก็อัดร่างพวกเราแบนติดผนังตู้โดยสารได้แล้ว ซ้ำร้ายยังมีตะปูและลูกปรายอีก น้อยคนจะรอดตาย ไม่ต่างกับหัวกระสุนที่พุ่งใส่ไอศกรีม เศษกระดูกคงแตกเป็นชิ้นเท่า

SAMPLE

เมล็ดองุ่น ยกเว้นกระดูกโกลนในช่องหูและกระดูกชั้นกลาง เนื่องจากเป็นกระดูกขนาดเล็กที่สุดในร่างกายมนุษย์จึงอาจรอดจากสะเก็ดระเบิด

ผมยังคงจับตามองหญิงคนนั้นซึ่งอยู่ห่างออกไปเกือบ 10 เมตร ไม่มีทางเข้าถึงตัวเธอทันเพราะเธอเล่นวางนิ้วหัวแม่มือบนปุ่มพร้อมกดระเบิดอยู่แล้ว ขณะที่หัวใจเต้นและแขนข้างนั้นสั่น ตัวสัมผัสทองเหลืองสองตัวสำหรับกดจุดชนวนระเบิดอยู่ห่างกันเพียง 2 เซนติเมตร ใกล้นิดเดียว

เธอพร้อมลงมือ แต่ผมยังไม่พร้อม

ขบวนรถเคลื่อนฝ่ากระแสอากาศในอุโมงค์ เสียงขอบล้อเหล็กเสียดสีกับรอยต่อราง เสียงมอเตอร์ และเสียงครูดระหว่างล้อกับรางดังแหลมขึ้นในระหว่างที่ขบวนรถแล่นบนทางโค้ง ทั้งหมดดังประสานเสียงราวกับเพลงบรรเลง

เธอตั้งใจจะไปที่ไหน รถไฟใต้ดินสาย 6 วิ่งผ่านที่ไหนบ้าง ผมไม่คิดว่ามือระเบิดฆ่าตัวตายแค่คนเดียวจะสามารถถล่มตึกทั้งหลังได้ เวลานี้ที่ที่มีคนรวมตัวกันเยอะ ๆ คงมีแค่ไนต์คลับซึ่งส่วนใหญ่ก็เลยมาหมดแล้ว อีกอย่างคนเฝ้าประตูที่เห็นการแต่งตัวของเธอแล้วคงไม่ให้ผ่านเข้าไปแน่

ผมจ้องเธอตาไม่กะพริบ

เธอรู้ตัวและค่อย ๆ หันมาทางผม เคลื่อนไหวราวกับถูกตั้งโปรแกรมเอาไว้

เธอจ้องกลับ

เราสบตากัน

สีหน้าเธอเปลี่ยนไป

เธอรู้ว่าผมรู้

SAMPLE

4

เราจ้องตากันอยู่ 10 วินาที จากนั้นผมก็ลุกขึ้นยืนทรงตัวในรถไฟที่กำลังวิ่ง แล้วเดินไปหาเธอ ผมอาจถูกฆ่าถ้าเดินต่อไปอีก 10 เมตร แต่อยู่ตรงนี้หรือเข้าไปใกล้ก็อันตรายพอกัน ผมเดินผ่านหญิงลาตินที่อยู่ทางซ้าย ชายสวมเสื้อยืดเอ็นบีเอที่อยู่ทางขวา และหญิงผิวสีที่กำลังนั่งหลับตาอยู่ทางซ้ายมือ ผมใช้มือทั้งสองข้างจับราวด้านบนเพื่อพยุงตัว ผู้โดยสารคนที่สี่จ้องผมตลอดเวลา เธอตื่นกลัวขณะขยับปากพึมพำและชุกมือทั้งสองข้างในกระเป๋าถือ ผมหยุดก่อนถึงตัวเธอประมาณ 2 เมตร

"อยากให้เข้าใจผิดไปเองจริง ๆ" ผมพูด

เธอขยับริมฝีปากแต่ไม่ตอบ มือยังคงชุกกระเป๋าผ้าใบสีดำใบหนา วัตถุขนาดใหญ่ในกระเป๋าเคลื่อนไหวเล็กน้อย

"ผมอยากเห็นมือทั้งสองข้างของคุณ"

เธอยังคงไม่ตอบ

"ผมเป็นตำรวจ" ผมโกหกเธอ "ผมช่วยคุณได้"

เธอเงียบ

"เราคุยกันได้นะ" ผมย้ำ

เธอไม่พูด

ผมปล่อยมือจากราวก่อนทิ้งแขนลงข้างลำตัวเพื่อให้ดูตัวเล็กและคุกคามน้อยลง พยายามยืนให้นิ่งเท่าที่จะทำได้ในขณะที่รถไฟวิ่งอยู่ ผมทำอะไรมากกว่านี้ไม่ได้ ไม่มีทางเลือกอื่น เพราะเธอใช้เวลาเพียงเสี้ยววินาทีสำหรับการกดปุ่มระเบิด แต่ผมต้องใช้เวลามากกว่านั้นเยอะเพื่อจะเข้าไปคว้ากระเป๋าแล้วกระชาก

SAMPLE

มันมาจากเธอ ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะเธอคล้องกระเป๋าในลักษณะสะพายเฉียงสายคล้องแถบกว้างทำจากใยผ้าซึ่งถูกทอแน่นเหมือนสายฉีดน้ำดับเพลิง มันผ่านการซักและทำให้ดูเก่าก่อนใช้แต่สภาพยังแข็งแรงมาก ขืนทำแบบนั้นเธอต้องถูกกระชากให้ร่วงลงจากม้านั่งพร้อมกระเป๋าแน่

เธอคงกดปุ่มจุดระเบิดก่อนมือผมเอื้อมไปถึงได้ครึ่งทางด้วยซ้ำ

หากผมพรวดเข้าไปจับกระเป๋าดึงขึ้นด้านบนแล้วตวัดออกด้านหลัง พร้อมกับใช้มืออีกข้างกระชากสายชนวนระเบิดให้ขาดจากขั้วเพื่อตัดวงจรไฟฟ้าล่ะ แต่ดูจากที่เธอเคลื่อนไหวได้สะดวกแล้วสายไฟน่าจะยาว ต้องดึงมันขึ้นในแนวโค้งประมาณครึ่งเมตรสายถึงจะขาด แต่กว่าผมจะทำสำเร็จเธออาจตกใจจนกดปุ่มจุดระเบิดไปซะก่อน

หรือผมจะคว้าเสื้อแจ๊คเก็ตของเธอแล้วพยายามกระชากสายไฟให้หลุด แต่ในเสื้อดันมีขนห่านยัดไว้หนาเตอะกั้นระหว่างผมกับสายไฟ ผ้าไนลอนด้านนอกก็ลื่น

หมดหวัง

ผมทำให้เธอหมดสติได้ด้วยการชัดกำปั้นจัง ๆ เข้าที่ศีรษะเธอ แต่การเหวี่ยงหมัดจากระยะเกือบ 2 เมตรแบบนี้ อย่างเร็วที่สุดก็ต้องใช้เวลาครึ่งวินาที ส่วนเธอแค่ใช้นิ้วหัวแม่มือกดสวิตช์ซึ่งอยู่ห่างเพียงไม่กี่เซ็นต์

เธอถึงก่อนผมแน่

“ขอนั่งข้าง ๆ ได้ไหม” ผมถาม

“ไม่ อยู่ห่าง ๆ ฉัน” เธอปฏิเสธ

น้ำเสียงราบเรียบธรรมดา ไม่มีสำเนียงเฉพาะ คนอเมริกันแน่ แต่บอกไม่ได้ว่าเป็นคนที่ไหน เธอไม่ได้ดูอันตรายหรือผิดปกติ แค่ดูปลง เศร้า หวาด กลัว และอ่อนล้า เธอจ้องผมเขม็งเหมือนที่ก่อนหน้านี้จ้องหน้าต่างฝั่งตรงข้ามท่าทางตื่นตัวและระแวดระวัง ผมรู้สึกเหมือนเธอกำลังพินิจพิเคราะห์ผมจนไม่สามารถขยับตัวหรือทำอะไรได้เลย

“ตอนนี้ดึกเกินไป” ผมบอก “รอให้ถึงชั่วโมงเร่งด่วนก่อนดีกว่า”

เธอเฉย

“อีกหกชั่วโมงน่าจะดีกว่านี้มาก” ผมแนะนำ

SAMPLE

เธอขยับมือที่ซุกในกระเป๋าถือ

“ไม่ใช่ตอนนี้”

เธอยังเฉย

“ขอดูมือคุณหน่อย ข้างเดียวก็ได้ คุณไม่จำเป็นต้องซุกทั้งสองมือไว้ในกระเป๋า”

จู่ ๆ รถไฟก็ลดความเร็วลงกะทันหันทำเอาผมเซจนต้องรีบคว้าราวด้านบน มือชื้น ๆ สัมผัสกับราวเหล็กร้อน เข้าใจว่ารถไฟกำลังเข้าเทียบชานชาลาที่สถานีแกรนด์เซ็นทรัล แต่ไม่ใช่ เพราะเมื่อมองออกนอกหน้าต่างกลับเห็นแสงสีฟ้าสลัวจากหลอดไฟแทนที่จะเป็นแสงไฟสว่างไสวกับพื้นกระเบื้องสีขาว รถหยุดในอุโมงค์ คงมีการซ่อมหรือไม่ก็รอสัญญาณ

ผมหันกลับไปพูดกับเธอ

“ขอผมดูมือสักข้าง”

เธอยังคงไม่ตอบและเอาแต่มองที่เอวผม ผมใช้มือสองข้างดึงชายเสื้อยืดขึ้นสูงจนเห็นแผลเป็นบริเวณเหนือขอบกางเกง มันนูนเป็นก้อนแข็งสีขาวปรากฏรอยเย็บหยาบ ๆ เหมือนที่เห็นในการ์ตูน เกิดจากชิ้นส่วนคาร์บอมบ์ในกรุงเบรุตเมื่อนานมาแล้ว ขณะเกิดเหตุผมอยู่ห่างจากจุดระเบิดเกือบ 100 เมตร

แต่ตอนนี้ผมอยู่ห่างจากเธอเพียง 2 เมตรเท่านั้น

เธอยังคงจ้องผมไม่วางตา คนส่วนใหญ่มักถามผมว่าได้แผลนี่มายังไง แต่ผมไม่อยากให้ผู้หญิงคนนี้ถาม ผมไม่ต้องการพูดเรื่องระเบิดกับเธอ

“ให้ผมดูมือสักข้าง”

“ทำไม” เธอถาม

“คุณไม่จำเป็นต้องซุกมือสองข้างไว้แบบนั้น”

“แล้วมันเกี่ยวอะไรกับคุณ”

“ไม่รู้สิ” ผมไม่รู้จริง ๆ ว่าตัวเองกำลังทำอะไร ผมไม่ใช่นักเจรจาต่อรองตัวประกันและไม่ได้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ แค่พยายามทำมันให้สำเร็จ ที่จริงผมเป็นคนเงียบ ๆ ฉะนั้นจึงคิดว่าไม่น่าตายโดยที่ยังพูดไม่ทันจบประโยค

นั่นอาจเป็นเหตุผลที่ผมยังพูดอยู่

SAMPLE